

»Jorden er en grav med berømte mænd«

Det er (som allerede foran bemærket) ikke ukendt, og der er heller ikke noget som helst forkert i, at der knytter sig forretningsmæssige interesser til kirkegårdsforhold. Bedemænd, ligkistesnedkere, urnefabrikanter, blomsterhandlere, gravere, gartnere, stenhuggere og mange flere kategorier af erhverv og erhvervsdrivende har interesser her, og ofte er de for disse erhvervsinteresser af helt fundamental art. Der er heller ikke noget galt i, at disse firmaer eller personer øver en vis propaganda for deres erhverv, — det er muligvis nødvendigt for nogle, og en grundsætning i al reklame er det, at der gennem propaganda skabes en vis *sympati* for firmaet.

Vi har fundet et par annoncer i et amerikansk og et canadisk tidsskrift for kirkegårdsforhold, — annoncer som gentages fra nummer til nummer. Og af disse ser vi, at to af *vore* berømte danske landsmænd må lægge navn (subs. kunst) til disse. I det amerikanske tidsskrift er det *Bertel Thorvaldsens* kristusfigur, som er blikfang i en annonce om gravmælekunst (se fig. 113) — i det canadiske tidsskrift er det eventyrdigteren *H. C. Andersen* (som i de engelsktalende lande altid får sit navn stavet som Hans Christian Andersen), der nævnes som een af de berømte mænd, jorden rummer i sit skød, og hvis navn i det nu udrundne år 1955 er udtalt på alverdens sprog.

Måske er det af pladshensyn, men det *kan* også være af reklamemæssige hensyn, kan også være af reklamemæssige hensyn, at H. C. A.s navn står øverst iblandt de navne, som „trækker“, og af annoncens tekst (se fig. 114) vil det ses, at når han nævnes i samme åndedrag som *marshal Foch, Paderewski, Lincoln, Watt, Homer* og endnu flere, er han ikke i dårligt selskab, — og firmaet, der fabrikere de an-

noncerede „grav-hvælvinger“, har vidst, hvilke navne der virkelig var *navne* af betydning.

I Danmark vil vi nok vælge (og har valgt) andre former for avertering end den sidstnævnte, og vi går også reklamemæssigt mere stille med dørene på kirkegårdenes område, men mon der er noget rent galt i alligevel at være lidt stolt over dansk ånds og kunsts anvendelse i denne forbindelse og ganske *en passant* at citere H. C. Andersens linjer om den anden nævnte kunstners arbejder, at:

... dog saa vidt om Jorden
end høres Danskens Sang og Mejselslag.

En stor ting er disse reklameting ikke, — og de kan måske kun fremkalde et smil, — men det kan vel alligevel blive et smil med en smule *sympati*.

Fig. 115—116.
Detailbilleder
fra Lyø kirkegård.
Foto: J. Th. 1955.
(Se teksten s. 104).